

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2014 жылда 20 ноябрьде чыгарылган 241-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумна тозетиуле кийириуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 81-чи статьясыны «б» пунктуна тийишликте бегим этеме:
1. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну энциклопедия» 2014 жылда 20 ноябрьде чыгарылган 241-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумна тозетиуле кийириуну юсюнден

Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2017 жыл 7 март, №33-УГ

Къабарты-Малкъар Республикада «Урунурга эмда къорууланурга хазырма» (ГТО) Битеуроссий физкультура-спорт комплексни аз-аздан синдириу жаны бла къурау комитетни къауумун къабыл кёрюуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республикада «Урунурга эмда къорууланурга хазырма» (ГТО) Битеуроссий физкультура-спорт комплексни аз-аздан синдириу жаны бла къурау комитетни къауумун къабыл кёрюрге.
2. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республикада «Урунурга эмда къорууланурга хазырма» (ГТО) Битеуроссий физкультура-спорт комплексни аз-аздан синдириу жаны бла къурау комитетни къауумун къабыл кёрюуну юсюнден» 2015 жылда 21 декабрьде чыгарылган 188-УГ номерли Указы кюнчюн тас этгенге санарго.
3. Бу Указ анга къол салынган кюнден башлап кюнчюн киреди.

Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2017 жыл 9 март, №33-УГ

КъМР-де «Урунурга эмда къорууланурга хазырма» (ГТО) Битеуроссий физкультура-спорт комплексни аз-аздан синдириу жаны бла къурау комитетни къауумун кюнчюн бетде босамолады.

Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 30 ноябрьде чыгарылган 176-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумна тозетиуле кийириуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны къауумун къабыл кёрюуну юсюнден» 2015 жылда 30 ноябрьде чыгарылган 176-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумна тозетиуле кийириуну юсюнден:
а) Комиссияны къауумна бу адамланы къабыл кёрюрге:
Эмужуев А.Х. – Къабарты-Малкъар Республиканы Экономика эмда жамаат къоркъуусулукъ жаны бла советини Секретары
Махитлыны М.Б. – Россей Федерацияны

Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2017 жыл 9 март, №34-УГ

Конкурс

Россейде эм иги фермаладан бири

«2016 жылда эм иги юйор сют ферма» деген Битеуроссий конкурсу бир номинациясында ючюнчю жерге Май районда энци предприниматель, энци иели молочно таматасы Елена Шляхова тийишли болганды. Эришилген бу мюлк кооперативе эм элли-фермер мюлкпелни ассоциациясы къураганды. Конкурсда хорлагъаны ючюн предпринимательге дипломна Май район администрациясыны башчысы Сергей Шагин, Котларевское энци таматасы Александр Федоренко эм муниципалитетни администрациясында АПК-ни айттыруу жаны бла бёлюмюню начальниги Александр Полиенко бергендиле.

Бурунну жыл ол кён заманны ичинде тири къармаша келгени, элде жашаган юйорге тынчыракъ болурча малга къурагъаны эмда аны маълум эснен кётюрге себеплик этгени ючюн Россейни элде жашаган тиришюуларны биригюуну грамотасы бла саулаганды.
Елена Шляхова 2012 жылда «Начинающий фермер» грант программага къере кырал алгандан сора кесини мюлк айттырууга ахшы амал тапканды. Малланы тутарча жер тарлыкъ эте башлагъанда уа, къатында ёзенни арендага алганды.
- Биз ийнекле бла чекпелни къалмай, тонгула да тутабиз. Бюгюнлюкде сютно сатхан тынч туюлдо, ол себепден

келир заманда эт малчылыкъ бла да къорешип башлагъа умуллубуз. «Юйор ферма» деген грант къолу болмагъа аныбызга бир аз жасыйым. Ол мурастарыбызны толтурууга уллу болушлукъ этерик эди, - дейди Шляхова.
Елена эри Михаил Мазанов бла бирге ариу къылыкълны, иш кёллю сабийле ёсдоргенди. Эки тамата къулары бла жашлары бийик юккюу учрежденияланы бошагъандыла. Гитчелери Алёна уа Ставропольск къырал медицина университетини алтынчы курсунда окуйду.
Светлана ГЕРАСИМОВА.

Жазылыу

Энтта да онг барды

Хурметли жамаат!
Сиз бир тюрлю сылтаула бла 2017 жылны биринчи жарымына «Заманга» жазыла алмай къалган эсегиз, халны тозетиуге болушлукъду. 28 мартта дерчи, поштага барын, бу ишни тамамласагъыз, ана тилибизде чыкъгъан газетини 1 апрельден алып башларыкъсыз. Жазылыуу багъасы юч айга – 328 сом.

Бизни индексби - 51532

ПАРЛАМЕНТ

Къалган-къулганлары жарашдырган предприятияланы кёбейтирге кереклисин айтхандыла

Анга законла чыгарыуучу органы спикерини орунбасары Михаил Абрашгов, КъМР-ни табиगत байлыкъланы эм экологианы министри Биттыланы Хаким, Промышленность эм сатуу-алуу министр Залим-Гери Губашев, Парламентини Аграр политика, экология, табиगतны хайырлануу эм жер халла жаны бла комитетини башчысы Мокъаланы Кемал эм аны орунбасары Сафарби Шхагапсов, Промышленность, транспорт, связь эм жол мюлк комитетини башчысы Владимир Гугов, депутатла да къатышхандыла. Биринчинде, къонакъла предприятияны иши бла шагъарейленгендиле. Ала къагыт къалган-къулган эмда отун-полимер композит (ДПК) къалай жарашдырылганларын кёргендиле. Бюгюнлюкде уа «ЭРПАК» бу отраследа уллу предприятиядан бириди. Парламентарийле аны бошдан сайламагъандыла. Ол регионну экологианы тазалаугъа уллу къошумчулукъ этеди. Айны ичинде анда 2,3 миг тонна къагыт жарашдырылды, ол а 60 миг терекни саклагъа оң береди. Ызы бла кенгеш башланганды. Аны ана, Мокъаланы Кемал республикада къагытны, пластикни, башка къалган-къулганлары бир бирден айырып жарырга кереклисин жаны бла аныталуу ишни бардырырга чакъырганды. «Жангыдан хайырланурга жарырыкъ затла кёлюуде, алай ала бу предприятияде кастирини о орунчу, багъуш жыйылган полигонна атылып къаладыла», - дегенди ол. «ЭРПАК» предприятияди директору Хусейн Эркенов

Экологияны жылын белгилеуну чеклеринде КъМР-ни Парламентини Аграр политика, экология, табиगतны хайырлануу эм жер бла байламлы халла жаны бла комитетини башламчылыгы бла «ЭРПАК» предприятияде аны кенгертилген жыйлыу бардырылганды. Анда республикада къагыт эм-къулганларны жарашдыруу промышленностну айнытууну онглау сюзюлендиле.

Энци технологияла сингидилгенлерини хайырандан а ДПК-дан этилген затла ариууде, аланы юйлене жасауда жаратырга болушлукъ, дагы уа ол къызыуга, суукъуга, мылъыга да ётюзомлоду, аны ючюн а аны орамда, юйно ичинде да салырга жарырыкъды. Жангы производство уа республиканы экологианы тазалауда хайыры болушлукъду. Жылын ичинде анда миг тонна политилени бла полипропиленни жарашдырырга оң береди. Биз табиगतны саклагъа Борчулбуз. Есюл келген тёлюно да къалган-къулганлары жыйынуу эм жарашдырууну культурасына юйретирге тийишлиди», - дегенди ол сезюно азыранда.
Залим-Гери Губашев былал предприятияла, табиगतны тазалау саклагъа болушхандан сора да, республиканы инвестиция болуна иги жаныдан себеплик этгенлерин белгилегенди. Ол айтханды. Былал производство РД-ни Промышленностна себеплик этиу жаны бла фондуу болушлукъ алырга болушлукъ эди. «Бу Федерал Финанс институт бийик технологиялы инвестиция проеклеге ахча берирге хазырды», - деп къошханды ол.
Жыйлыууда «Аза и К» компанияны башчысы Заур Налолев да сёлешгенди. Бахсан районда бу предприятияны мияланы, пластикни, пластмассаны, къагытны, пластик шешаланы алган 4 пункту барды. Докладчы айтханды. 2017 жылда Бахсанда къалган-къулганлары бир бирден айырган из салдырырга мурад барды.
Бюгюнлюкде уа Прохладна районда кир-кипчикни жарашдыруу эм муниципалитетле аралы заводну ишлетюно юсюнден ёсешлюеуе бардырылдыла. Кенгеше къатышхалла былал предприятияланы кёбейтирге кереклисин чертгендиле. Энтта «ЭРПАК» эм «Аза и К» предприятияланы сынуларны хайырландырып, къалган-къулганлары жарашдыруучу производстволаны кенгертиуу жаны бла эсертиле этилгендиле.

Энци технологияла сингидилгенлерини хайырандан а ДПК-дан этилген затла ариууде, аланы юйлене жасауда жаратырга болушлукъ, дагы уа ол къызыуга, суукъуга, мылъыга да ётюзомлоду, аны ючюн а аны орамда, юйно ичинде да салырга жарырыкъды. Жангы производство уа республиканы экологианы тазалауда хайыры болушлукъду. Жылын ичинде анда миг тонна политилени бла полипропиленни жарашдырырга оң береди. Биз табиगतны саклагъа Борчулбуз. Есюл келген тёлюно да къалган-къулганлары жыйынуу эм жарашдырууну культурасына юйретирге тийишлиди», - дегенди ол сезюно азыранда.
Залим-Гери Губашев былал предприятияла, табиगतны тазалау саклагъа болушхандан сора да, республиканы инвестиция болуна иги жаныдан себеплик этгенлерин белгилегенди. Ол айтханды. Былал производство РД-ни Промышленностна себеплик этиу жаны бла фондуу болушлукъ алырга болушлукъ эди. «Бу Федерал Финанс институт бийик технологиялы инвестиция проеклеге ахча берирге хазырды», - деп къошханды ол.
Жыйлыууда «Аза и К» компанияны башчысы Заур Налолев да сёлешгенди. Бахсан районда бу предприятияны мияланы, пластикни, пластмассаны, къагытны, пластик шешаланы алган 4 пункту барды. Докладчы айтханды. 2017 жылда Бахсанда къалган-къулганлары бир бирден айырган из салдырырга мурад барды.
Бюгюнлюкде уа Прохладна районда кир-кипчикни жарашдыруу эм муниципалитетле аралы заводну ишлетюно юсюнден ёсешлюеуе бардырылдыла. Кенгеше къатышхалла былал предприятияланы кёбейтирге кереклисин чертгендиле. Энтта «ЭРПАК» эм «Аза и К» предприятияланы сынуларны хайырландырып, къалган-къулганлары жарашдыруучу производстволаны кенгертиуу жаны бла эсертиле этилгендиле.

Бёла УРУСМАНБЕТОВА.
КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

КОЛЛЕГИЯ

Окытууда торленуле аны качествосу бла байламлыдыла

Озган ийикда «Кюн шахар» сабий чыгармачылык академияда Билим беруу, илму эм жаш тёлюно ишлери жаны бла министерствону коллегиясыны жыйлыуу болганды. Аны кезиунде озган окыу жылын эселлерне къаралганды эм быйылга жангы борча салынгандыла. Аны ишине билим беруу, илму эм жаш тёлюно политика жаны бла комитетни председатели Светлана Азимова, КъМР-ни Башчысына Себийни таркивлери жаны бла уполномоченный Светлана Огузова да къатышхандыла.

Правительствону председатели орунбасары – билим беруу, илму эм жаш тёлюно ишлери жаны бла министр Нина Емузова арт кезиуде къыралда, аны бла бирге республикада да ички эсе бергенден онглау болган сабийлени окытуу эм юйретуу) билим беруге аспам эс бурулганын чертгенди. Ол жаны бла «До-ступная среда» программаны къулай ишленгенди да аныталганды.
Бу амал бла байламлы бизде алышка проблема кетерилмеген чертте, анга эс бурурга чакъырганды, 829 сабийге дерсле юлде берилгени айтханды. Болсада миңден аспамды уа алышка былал мадар

бла жалчытылмагъандыла. Докладчы республикада окыучуларыны саны азга терелген (маломолектная) школладан бири да жабылмай, ишлеп тургъанларын ахшы шартга санагъанды. Ол угъай, аланы бютон илгендириуге эс бурулганын чертгенди. Окыу юйлеге 23 жангы автобус берилгени аны бла да байламлы болганын аныталганды.
Бюгюнлюкде мектепдеде биринчи класслага жюргюгенчилени саны кёбейгени билдире, 2017 жылда окыучуланы дерсликке бла жалчытынуу саулай да 100 проценте тамамлап бошарга тийишлисин белгилегенди. Ол билдиргенге къере, 1-6 класслада бу кёрюмдю толусунай толтурулгандыгына республикада болууну алып айтханды. 1-8, 1-11 класслада ол процент алашалай тургъан школа бардыла.
Саулай къыралда, бизде да сабий садлада жерле къытыкъ этгенери белгиледи. Арт кезиуде бу жаны бла да охшы торленуле жалчытылгандыла. Шитхалда, Кишелек. Май районда озган жыл садиле ачылгандыла. Тёрт энци иели сабий сад да ишлейди.
Ата-анала алада балаларына

жерни электрон очередын болушлукъу бла табарча этилген амал, Бюгюнлюкде ишлерге тийишлисин болмай, ала кёп функциялы аралагъа барып, къагытла жыйылгандыла, аны докладчы тозге санамагъанды. Ол аланы къыйнамаз ючюн къуарылганды, аны себепли аны тюз хайырлана билирге керекди, дегенди.
Нина Гузюрова, интернат учрежденияланы юслеринден айта, алада юч жылын ичинде тамамланган жумушун жалаңда бир жумушун да кёрюрге излемеген эслемезлигин чертгенди.
«Мен не заманда да, къчан да сабийле юйорледе ёсрге тийишлисиме ийнамаз. Интернат кой туюлдо, алай ала ала анда турурга тошюу эсе уа, анда болула мажал болурга керекдиле.
Биз аны юсюнден Бюгюнлюкде Заюковода алай учрежденияны юлгосунда айттыкъыз. Сабийни элтип осал интернатка бергенден эсе, юйорге болушлукъ этген иги туюлдому?» - деп чертгенди ол.
Ахыры 2-чи бетдеди.

Субботник

Жаз башы къайгырыула

Кёп болмай Чегем районда элени санитар болумларын игилendirир эм тёрекге-башка айттыкъ берир хыйсан бла субботник бардырылганды, деп билдиредиле районну администрациясыны пресс-службасындан. Ишлеге къулушлукла, организацияланы, жашуу журт – коммунал предприятияланы таматарлары, школчула эмда башхала – саулай да 1800-ден аспам адам чыкъганды. Онсегиз тюрлю техника хайырланганды.

Алай бла бу субботникни кезиунде «Кавказ» федерал жолну жанларында жыйылган кир-кипчик кетерилгенди, Чегем, Шалушка, Нальчик черкелени жагъалары, элдеде ара орамла, малла отлагъан жерле да тазалангандыла. Субботникни ахырында энци полигонна 110 кубометр багуш чыгарылганды.

Бизни корр.

Окьутууда тюрлениуле аны качествосу бла байламдыла

Ахьры. Аллы 1-чи бетеди. Министр14123 ёксюз эм кьарар адамсы сабий фатар алырга тизмеде турганларын, 90-ны уа алгаракда кой кьолпу болганыран айтканды. Бу жумуша деп саулай да 52 миллиондан артык ырыскы кьоратылганды. Аны асламысы (48 млн.) федерал бюджетден бөлюнгенди.

Быйыл педагогу профессионал стандартн окьутуу эм койретуу процессе кийириу жаны бла жумуша бардырылгандыла. Школлаг ва директорла конкур анал бла сайланганыран черте, Нина Емузова жаш адамлары анга тири кьатышырга чакырганды.

Чегем районуу билим беруу управленисыны келечиси **Жанна Арипшева** да, дерликке бла жалчытынуу юсюнден айта, алада бу керюмю республикадагындан алаша болганыран билдиргенди. Алада районда ол кемчиликни кетиреу ырыскы табылгынын аныгылахады. Озган жыл эки мектеп улуу кьолпу болгандыла, анча да спорт залга ремонт этилгенди. Школланы болумларын игилендирүүге жер-жерли бюджетден 4 миллион сом кьоранч этилгенди. Сагынылган академияны хунери сабийле жюриюге лицейини директору **Жаппуланы Тамара** анда 200 сабий билим алганын билдиргенди.

Анык ва окьуу учреждение ишлеп тебирегени сау жыл озмаганылыкга, мында билим алганыла тюрлю-тюрлю даражалы олимпиадалага кьатышып, айырмалы болгандыла. Белгилесича, «Кюн шакарда» технопарк ачылганын эди. Ол бююкнюкде окьутуу-ойретуу процесси излемлери тийишлиликде этилген ишди. Аны проектн сейри болганын министерство сайлаганды.

Тамара Бакуева технопарк жюриюгенле ары тошоп кьалгынычы эм алгьа кружоклада койренгендерин аныгылахады. Ала республиканы битеу да мектептери бла байламлык жюриюрге хазырлыкларын да айтканды. Дагында бу академияны юч филиалы ачылыр да байламлыкда ишлерге чакыргандыла. Ахьрында коллегияга жыйылганыла быйылгы салынган барланыны кьабыл кьргенди.

МОКЪАЛАНЫ Зухура. Суратланы ХОЛАЛАНЫ Марзият алганды.

Эсгеру интир

Кьабарты-Малкьар кьырал университетте бу кюнде белгили политик Евгений Примаковну эсгеруе аталган интирге министрстволаны, ведомстволаны да келечилери, преподавательле, студентле да жыйылган эдиле. Ол РФ-ни эм КьМР-ни Сатыу-промышленность палаталарыны башламчылыкы бла бардырылганды.

Эм алгьа залда олтурганла Евгений Максимовични юсюнден документли фильме кьаргандыла. Анда аны биргесине ишлегенле, таныганла, билгенле ол хурметте тийишли, андан колго алырга адам болганыны белгилегенди. Политикада аты айтылып, аньча таза ниетли, кесини акылына ийяндиреу, сезюне тынгалата билгендени азлыгыны да чертенди.

Айтхылыкь, таза ниетли политик, фахмулу дипломат, алим, асыл инсан

Ол жалаанда политик тойюк эди, айтхылыкь алим да болганды. Жашуунда 32 китап басмалаганды. «Встречи на перекрестках» деген чыгармасындан бир кьууэм юзюкю интирине кезиюнде окьуй, аны сабийлик жыллары бла бирге ол шүхүлкьуга, койорюне, тутхан ишине улуу магыана бергенин, аллай кьыйматланы багьвалы, бирсиле да андан койренчча атылганын аныгылахадыла.

Жыйылганыран алларында селешле, Правительство председателини орунбасары Тимураз Ахохов бу интирине кьураганлага ырызлыгынын билдиргенди. «Примаковну саулай жашуу, аны урунуу жолу инсан кьалай болурга тийишлишини ачыкьалган юлгюндө» деп чертенди. Ол кесини Ата журтун кьоруулауга, айнтыгуга салганын кьыйынны магьанасын аныгылахады.

Интирге Евгений Максимовични бу сагынылган ишанын белгилеме бер чакьмаганды. Аны юсюнден КьМР-де Адамны эркинликтери жаны бла улупомоченый Зумакьуланы Борис, РФ-ни Жамауат палатасыны келечиси Заурби Нахушев, республикада промышленникни окузуюу вице-президенти Жантемир Губачиков, Профсоюзланы федерациясыны председатели Пшикан Тазов да айтхандыла.

Пшикан Кесович Евгений бла бир немча керте тобегенин юсюнден хараплаганды. Ол Ата журтун керчилей кьвала, аны бла бирге кесини намысын да бийкеде тутханын белгилегенди.

Зумакьуй улуп да, Примаков сөлөшгөн заллада олтурду, анга аслам керте тынгалыла турурга тошогенин эсгер, ол нем жаны бла да аламат, эсгер инсан болганын чертенди.

«Адам политик, алим, кьырал кьулукьучу да болурга болур, аллай а алачы биринде да кюшиллик ышан барды деп айттырга кьыйынды. Евгений Максимович а жигитлик этерге хазырлыкьы бла бирге, аны нем ючюн, кьвачан эм кьалай этергенин да анылай эди. Россейини тутхучу кьырал болуоруна ол кьалай кьыйын салганы белгиледи, аны бла бирге уа кесини ызындан таза ниетликини сакьай билгени бизни барьбызга да юлгюндө.

Совет Союзд акскерин Афганистандан чыгарган кезюнде кьапзатны тыштенди эшитирге, аллай бу политик аны айтхан сөзлери мен бир заманда да унутурукь тойюлме. Ол аланы бир кешинде да кьоркьмай, буюкьмай, кесини тюзюлогене ийяна, бирсилени да кьорулай кьз кьарамын аныгылаша билгени мен бююкнюкде совет армиянын полковникына айттылыкьма, дегенденде, зал анга ырызлыгынын кьарслары бла билдиргенди.

КьМР-ни Парламентини Культура, гражданд обшествоу институтларын эм асламыла информатция амаланы айнтыуу комитетини председатели Борис Паштов а, бу интирине магьаналыгынын черте, ол эм алгьа жаш тьлюге хайрылы болганын белгилегенди. Алага былай адаманын ослеринден бош сагынылмганын

аныгылаша, Примаковну чыгармаларын окуурга чакьырганды. Быллай китапладан кьп затха койренрге, жашууну тюрлю-тюрлю болумларына тошогенрге болуугун белгилегенди.

Эсгеруу интирине кезиюнде сагынылганын уузуга бла Т.Мальбахов аты миллет библиотекага Евгений Максимовични он томдукь китаплары берилгенди. Ол хичьуну жумушуну тамамлагьа уа РСО-Аланияны Сатыу-промышленность палатасыны президенти бла бизни республикада алай палатаны президенти Хасан Гьютюлова тошгенди. Китапханыны директоруну орунбасары Александра Арзануц алагьа аллай саууга берилген коллективни атындан ырызлыгынын билдиргенди. Университетни ректору

Юрий Алтуцов да, тубешиуну бу окьуй койго бардырырга сайлаганыран эм ала да китапла кьолпу болганыларын ахьчы шартха санап, студентлеге, преподавательлеге да изданиланы хайрылы болууларынын чертенди.

Залдагылыны алларында сөлөшгөнле кьвайсы адамны да шартланы болуулуугу бла ажашдырырга болуугун, аллай а ол айнууну жолун тюз билсе эм аныгылаша, аллайын бир инсан да хорлапмазлыгынын аныгылаша, юлгюге айтхылыкь политикни, дипломатны, алимни Евгений Примаковну келтиргенди.

Жаш тьлю Интернетни сайлаганын билгилей, алага анда бу сейрилик адманы юсюнден кьаргарга да чакьыргандыла. Ол кесини командасыны тийишлиени сайлай билги, кьыралны оюлган экономикасын алты аныны чинде 30 проценте кьоторганынын да чертенди.

КьМР-ни сыйлы артистлери Асият Черкесова бла Тимур Газов, КьМКУ-ну «Кьафа» ансамбли, Рустам Абмаков, Эльдар Дьмовсом номерлери бла интирине бютюн тол этгенди.

ТРАМЛАНЫ Зухура. Суратланы ХОЛАЛАНЫ Марзият алганды.

Кьабарты-Малкьар Республикада «Урунурга эмда кьорууларыга хазырма» (ГТО) Битеуроссей физкултура-спорт комплексини аз-аздан сингдируу жаны бла кьурау комитетини КЪ А У У М У

Мусукланы А.Т. – Кьабарты-Малкьар Республиканы Правительствоууну Председатели (кьурау комитетини председатели)

Ахохов Т.Б. – Кьабарты-Малкьар Республиканы Правительствоууну Председателини орунбасары (кьурау комитетини председателини орунбасары)

Алакаев А.М. – Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Гатов Р.Х. – Зопьск муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Дадов М.А. – Терк муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Емузова Н.Г. – Кьабарты-Малкьар Республиканы Правительствоууну Председателини орунбасары – Кьабарты-Малкьар Республиканы илму,билим беруу эмда жаш тьлюню ишлери жаны бла министри

Закуев М.А. – «Россейни аскерине, авиациясына бла флотуна кеси ырызлыгыныла бие себеплик этген бирюна» битеуроссей жамауат кьырал организацияны Кьабарты-Малкьар Республикада регион бөлюмюню председатели (ырызлыгынына кьере)

Залиялханы К.Х.О. – Элбрус муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысыны кьуллуугун толтурган (ырызлыгынына кьере)

Заставский А.Д. – Прохладна муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысыны кьуллуугун толтурган (ырызлыгынына кьере)

Инжижиков С.М. – Лескен муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Казанчева Л.Б. – Кьабарты-Малкьар Республиканы Басма эмда асламыла коммуникацияла жаны бла кьырал комитетини председатели

Канаматов Р.Ю. – Бахсан муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысыны кьуллуугун толтурган (ырызлыгынына кьере)

Кошеев А.Д. – Уруан муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Кудав А.М. – Кьабарты-Малкьар Республиканы Транспорт эмда сызья жаны бла кьырал комитетини председатели

Куматов М.Д. – Кьабарты-Малкьар Республиканы культура министри

Кунжев В.Х. – Кьабарты-Малкьар Республиканы кьурулуш, жашуу журтла-коммунал эмда жер молк министри

Лихов З.А. – Кьабарты-Малкьар Республиканы финансла министри

Мамхегов Х.Х. – Бахсан шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысыны кьуллуугун толтурган (ырызлыгынына кьере)

Муртазаланы Б.С. – Черек муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Расторгуева С.А. – Кьабарты-Малкьар Республиканы саулыкь сакьула министри

Рахалияны Б.М. – Кьабарты-Малкьар Республиканы экономиканы айнтыуу министри

Ромашкин И.К. – Кьабарты-Малкьар Республикада ич ишлени министри (ырызлыгынына кьере)

Тараев И.В. – Прохладна шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысыны кьуллуугун толтурган (ырызлыгынына кьере)

Текучев А.А. – Чегем муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Тюбейланы А.И. – Кьабарты-Малкьар Республиканы урууну, иш бла жалчытыуу эмда социал кьоруулау министри

Хуштов А.В. – Кьабарты-Малкьар Республиканы спорт министри

Шагин С.И. – Май муниципал районуу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгынына кьере)

Кьабарты-Малкьар Республиканы Башчысыны 2017 жылда 9 мартта кьарганын 33-Уг номерли Жазы бла кьабыл кьорюгенди

Брифинг Электрон халда кьырал жумушла терк эмда учуз толтуруладыла

Ич ишле министрствону бир-бир жумушларын, ол санда миграцияны вопросларын, жолда жоруу биле болууны эм Башкы халаны, электрон халда толтурурга он барды. Ол а, кьагыт документлени азайтхандан сора да, адамлага заманларын сакьларга, жолга кьоранбарларын азайтырга он береди. КьМР-де МВД-да болган брифинг-де сөз да аны юсюнден берилгенди.

КьМР-де МВД-ны Информатция арасыны тамата инспектор аны службаны капитаны **Элеонора Тхамкова** билдиргенди, политика репрессияга тошогенлеге реабилитация этилгенин юсюнден, ич ишле органылар архивинден справканы алада болган документлени копияларын эмда РФ-ден тышына атылган документлеге эчги билге бу амал бла салдырырга жарайды. Андан сора да, адам кеси ырызлыгыныла кьырал кьирискиле эсеге да турурга болууладу.

«Наркотиклени неда психоотроп затланы ингени ючюн административ жууапха тарьтылганыны бла кьалганыны юсюнден справканы да быйыл 1 январьдан башлап электрон амал бла берейи. Жалаанда заякьаны кьп функциялар арадала неда кьырал жумушланы бириктирилген порталында жарашдырырга тийишлиди», - дегенди ол.

Политияны айтханыча, жылдан-жылга электрон халда тамамланган жумушланы саны өсгөнлей барады. Анга уа кьырал жумушланы бириктирилген порталында (www.gosuslugi.ru) битеу заякьала да кьыса заманын ичинде жарашдырылганылар себеплик этеди. Бу иште адамланы оомларын билги мурата Интернетде «Ваш контроль» деген сервис ишлеп башлаганды. «Былтыр 34 адам ырызлыкьларын билдирип жазгандыла», - дегенди доклады.

Жолда жорууно кьоркьуюсузулугу жаны бла кьырал инспекцияны бир-бир ишлерин да электрон мадар бла толтурурга он барды. УГИБДД-ны кьырал инспектору полицияны майору **Батталаны Фатима** айтханыча, былтыр тийишли

порталны болушугуу бла кесерини жумушларын 530 адам толтургандыла. «Быйыл 1 январьдан 28 февральга дери кезюнде уа кьырал инспекцияга машиналарын эсеге салуу эмда правола алырга экзаменле беруу бла байламлы 12,4 миңг заякьага кьаралганды, алдан 328 адам электрон мадар бла хайырлангандыла», - дегенди ол.

Жалны алланда берю озган эч аны ичинде кьырал жумушланы порталына 1356 заявление келгенди, былтырны бу кезюнде уа – жалаанда 115. Ол санда биометрия тыш кьыраллы паспорт алырга суйюгенде 86 заявление да. Аны бла бирге полицияны битеу бөлүмлеринде миграция бла байламлы вопросла толтурулган подразделенилада Интернетте бла хайырларыча амаллары бла ичине жерле кьаргалгандыла.

Алай бла хар ким да документлени кеси алына жарашдырырга болууладу. Энтта битеу подразделенилада адамланы кьырал ишлени бириктирилген порталына эсепте салырга, аныгылашу иш бардырырга жууаплыла да бардыла.

КьМР-де МВД электрон мадар бла толтурган жумушланы юслеринден Интернетте кьырал жумушланы порталында www.gosuslugi.ru. Ич ишле министрствону сайнаты (www.07.mvd.ru) неда КьМР-де МВД-ны Информатция арасыны, Миграцияны вопросланы жаны бла управленины неда кьп функциялы араланы стендеринде табарга болууладу. Соруулары болганына бу телефон номерлерге сьалшыгь: 8 (8662) 49-53-20, 49-54-60, 49-51-45, 49-50-90.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

